

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ
Кафедра цивільного права та процесу**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
цивільного права та процесу
27 серпня 2021 року, (протокол №1) .

Завідувачка кафедри,
докторка юридичних наук,
професорка

_____ Світлана ГРИНЬКО

27 серпня 2021 року

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни «Сімейне право»

**Освітньо-наукова програма «БАКАЛАВР ПРАВА»
Спеціальність 081 Право
галузі знань 08 Право**

РОЗРОБНИК:
доцентка кафедри, кандидатка юридичних наук,
доцентка

_____ Ірина СЕРДЕЧНА
27 серпня 2021 року

ПОГОДЖЕНО
Декан юридичного факультету

_____
27 серпня 2021 року

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ
Кафедра цивільного права та процесу**

**СИЛАБУС
з навчальної дисципліни «Сімейне право»**

**Освітньо-наукова програма «БАКАЛАВР ПРАВА»
Спеціальність 081 Право
галузі знань 08 Право**

Назва навчальної дисципліни	Сімейне право
Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Сердечна Ірина Ленівна, к.ю.н., доцент (https://univer.km.ua/pro-universitytet/kafedry/kafedra-tsyvilnoho-prava-ta-protsesu/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky).
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: serdechna.iryana@gmail.com Google Scholar https://scholar.google.com/citations?user=35OZ6IQAAAAJ Academia.edu https://independent.academia.edu/IrynaSerdechna LinkedIn https://www.linkedin.com/in/iryana-serdechna-0a1b4a1a0 ORCID https://orcid.org/0000-0002-6417-7249
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Консультації згідно затвердженого розкладу. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 15.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Основна ціль навчальної дисципліни — підготувати фахівців, обізнаних з основними інститутами сімейного права. Семінарські заняття можуть проводитися за доповідною системою, у формі «круглих столів», наукових конференцій, диспутів у групах, тощо за розсудом викладача. Метою підготовки здобувачами доповідей (співдоповідей) і виступів під час проведення семінарських занять, написання ними рефератів є використання для того, щоб на основі їхнього аналізу й узагальнення здобувачі могли робити власні висновки теоретичного і практичного характеру, обґрунтовуючи їх відповідним чином. Кількість часу, виділюваного на розгляд теоретичних питань і дискусії, визначається викладачем.
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної	Загальні компетентності: ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

дисципліни	Спеціальні (фахові) компетентності: СК-7 Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК-13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. СК-14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.											
Результати навчання	РН-21 Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. РН-23 Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.											
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	Курс навчання – 3-й, семестр –5-й. Тип дисципліни – Вибіркова. Для успішного опанування дисципліни здобувачі повинні володіти знаннями навчальної дисципліни: ОДПП 1.2.1. Теорія держави і права, ОДПП 1.2.4. Римське право, ОДПП 1.2.8. Цивільне право. Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами: ОДПП 1.2.8. Цивільне право. Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисципліни: ОДПП 1.2.17. Цивільне процесуальне право, ОДПП 1.2.20. Міжнародне приватне право, ВДПП 2.2.23. Виконавче провадження.											
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90 годин, у тому числі, самостійної роботи - 50 години, лекційних - 20 години, семінарських - 20 годин.											
Форма навчання	Денна/заочна											
Мова викладання	Українська											
Формат вивчення навчальної дисципліни	Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.											
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.											
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Години (лек. / сем. / СРС)</th> <th>Тема</th> <th>Методи навчання та форми поточного контролю</th> <th>Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>				Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів				
Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів									

	1/2/4	1. Сімейне право як галузь приватного права. Предмет, метод і джерела сімейного права	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 4
	0/0/4	2. Історія сімейного права.	Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 1
	1/1/4	3. Сім'я. Сімейні правовідносини.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП,

		<p>проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.</p>	<p>затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 5 СРС – 1</p>
1/1/3	4. Шлюб як інститут сімейного права.	<p>Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.</p>	<p>Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 1 СРС – 3</p>
1/1/3	5. Недійсність шлюбу.	<p>Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі,</p>	<p>Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від</p>

		індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 1
2/2/3	6. Припинення шлюбу.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 3
0/1/3	7. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя.	Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 1 СРС – 3
1/1/3	8. Майнові права та обов'язки	Лекційні заняття - усний виклад,	Лекція – відповідно до

		подружжя	дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 1 СРС – 3
1/1/3	9. Права та обов'язки подружжя по утриманню		Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 1 СРС – 3
2/2/3	10. Сімейне договірне право		Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП,

		<p>проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань).</p> <p>Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.</p>	<p>затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17</p> <p>Семінарське заняття – 5</p> <p>СРС – 1</p>
2/2/3	11. Визначення походження дитини від батьків.	<p>Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань.</p> <p>Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань).</p> <p>Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.</p>	<p>Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17</p> <p>Семінарське заняття – 2</p> <p>СРС – 3</p>
2/2/3	12. Особисті немайнові права та обов'язки батьків і дітей.	<p>Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань.</p> <p>Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі,</p>	<p>Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від</p>

		індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 3
2/2/3	13. Права батьків і дітей на майно. Правовідносини батьків і дітей по утриманню	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 3
2/2/3	14. Влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 3

	0/0/4	15. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 0 СРС – 4
--	-------	---	--	---

	0/0/5	16. Особливості регулювання сімейних відносин за участю іноземного елемента. Сімейне право зарубіжних країн.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожної теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 0 СРС – 1
<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Сімейне право».</p> <p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах «Сімейне право»</p> <p>Залік усний. Структура залікового білету включає три питання.</p>				
<p>Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар до Сімейного кодексу України. За ред. Є.О. Харитонова. Х.: ТОВ «Одіссей», 2006. 552 с. 2. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України. За заг. ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзери. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 552 с. 3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. 4. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 року. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 38. Ст. 509. 5. Ромовська З.В. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. К.: Ін Юре, 2003. 532 с. 6. Ромовська З.В. Українське сімейне право: підручник. К. : Правова єдність, 2009. 500 с. 7. Сімейне право України : підручник. Л.М. Баранова, В.І. Борисова, 			

	<p>І.В. Жилінкова. 3-тє вид., перероб., доп. К. : Юрінком Інтер, 2011. 264 с.</p> <p>8. Сімейне право України : підручник. Т.В.Боднар, В.С.Гопанчук, О.В.Дзера. За заг. ред. Т.В.Боднар, О.В.Дзери. К. : Юрінком Інтер, 2016. 520 с.</p> <p>9. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. (зі змінами та доповненнями). ОВУ. 2002. № 7. Ст. 273.</p> <p>10. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. За ред. І.В.Жилінкової. Х.: Ксилон, 2008. 855 с.</p> <p>11. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. За ред. С.Я.Фурси. К.: КНТ, 2008. 1248 с.</p> <p>12. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. (зі змінами та доповненнями). ОВУ. 2003. № 11. Ст. 461.</p>
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).
Критерії оцінювання	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)
Зворотній зв'язок	<p>1) Під час аудиторних занять, консультацій.</p> <p>2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів, що проводяться в університеті.</p>

Обліковий обсяг – 0,46 ум.др.арк.